

تشخیص حیوانات در جاده و جلوگیری از برخورد

Animal Detection and Collision Avoidance

دانشجویان : مسعود جانفشان ، ساناز الهیاری

استاد محترم : آقای دکتر سلطانی

دانشگاه آزاد مشهد

فهرست

- مقدمه و مسئله اصلی 2
- روش پیشنهادی 3
- مجموعه داده ها 5
- نتایج و مقایسه عملکردها 7
- جمع بندی مقاله 11
- تحلیل عملکرد 13
- نحوه اجرا و عملکرد کد 18
- توضیحات کد 19

مقدمه

مقاله با عنوان :

"A Practical **Animal Detection** and **Collision Avoidance** System Using Computer Vision Technique"

به موضوع تشخیص حیوانات و جلوگیری از برخورد خودرو با آنها در جاده‌ها و بزرگراه‌ها پرداخته است.

مسئله اصلی این مقاله، کاهش تصادفات جاده‌ای ناشی از برخورد خودروها با حیوانات است که منجر به آسیب‌های جانی و مالی می‌شود. این موضوع به‌ویژه در کشورهایی مانند هند که حیوانات به‌طور آزادانه در جاده‌ها تردد می‌کنند، بسیار حائز اهمیت است.

در بسیاری از موارد، رانندگان به‌موقع متوجه حضور حیوانات در جاده نمی‌شوند و زمان کافی برای واکنش و جلوگیری از برخورد را ندارند. این موضوع نیاز به توسعه سیستم‌های هوشمند تشخیص حیوانات و هشدار به راننده را بیش از پیش آشکار می‌کند.

هدف اصلی، توسعه یک سیستم عملی و کم‌هزینه است که بتواند حیوانات را در جاده تشخیص دهد و به راننده هشدار لازم را برای جلوگیری از برخورد بدهد.

اهمیت این مسئله در کاهش تصادفات جاده‌ای، حفاظت از حیوانات و افزایش ایمنی جاده‌ها است

در این نوع سیستم با چالش‌هایی رو به رو هستیم :

1. **تنوع در شکل، اندازه و رفتار حیوانات :** حیوانات در شکل‌ها، اندازه‌ها و رفتارهای مختلفی ظاهر می‌شوند که تشخیص آنها را دشوار می‌کند.
2. **شرایط محیطی متغیر :** شرایط نوری و آب‌وهوایی مختلف (مانند نور کم، باران، مه و غیره) می‌تواند بر عملکرد سیستم تشخیص حیوانات تأثیر بگذارد.
3. **سرعت خودرو و حیوان :** سرعت خودرو و حیوان می‌تواند بر دقت تشخیص و زمان واکنش راننده تأثیر بگذارد. در سرعت‌های بالا، زمان کافی برای واکنش راننده وجود ندارد.
4. **هزینه و پیچیدگی سیستم :** توسعه سیستم‌های تشخیص حیوانات باید کم‌هزینه و عملی باشد تا بتواند به‌طور گسترده در خودروها و جاده‌ها استفاده شود.

در این مقاله ، روش اصلی برای تشخیص حیوانات و جلوگیری از برخورد خودرو با آنها، ترکیبی از دو تکنیک مهم در پردازش تصویر و بینایی ماشین است:

۱: Histogram of Oriented Gradients (HOG)

یک توصیفگر ویژگی (feature descriptor) است که برای تشخیص اشیا در تصاویر و ویدیوها استفاده می‌شود. این روش با تجزیه و تحلیل گرادیان‌های جهت‌دار در تصویر، ویژگی‌های حیوانات در تصاویر را استخراج می‌کند.

۲: Cascade Classifier

یک روش یادگیری ماشین است که برای تشخیص اشیا استفاده می‌شود. این روش از چندین طبقه‌بند (classifier) تشکیل شده که به صورت آبشاری (cascade) عمل می‌کنند.

اما روش پیاده سازی کد متفاوت است :

این کد بر اساس یک روش تشخیص اشیا مبتنی بر یادگیری عمیق (YOLOv5) پیاده سازی شده است، که متفاوت از روش ذکر شده در مقاله (HOG و Cascade Classifier) است، که در ادامه به آن خواهیم پرداخت.

مقاله چه نوآوری یا مزیتی نسبت به روشهای قبلی ارائه میدهد؟

روشهای قبلی تشخیص حیوانات معمولاً محدودیت‌هایی مانند دقت پایین، هزینه بالا، وابستگی به شرایط محیطی، و عدم توانایی کار در محیط‌های پویا و شلوغ (مانند جاده‌ها) داشته‌اند.

اما در این مقاله تمرکز بر ارائه یک سیستم عملی و در عین حال کم هزینه بوده که از ترکیب HOG و Cascade Classifier استفاده می‌کند و سعی کرده است این محدودیت‌ها را برطرف کند. این سیستم می‌تواند حیوانات را با دقت نسبتاً بالا تشخیص دهد و به راننده هشدارهای لازم را برای جلوگیری از برخورد بدهد. مهم‌ترین مزایا و نوآوری ها :

استفاده از ترکیب HOG و Cascade Classifier

- محاسبه فاصله حیوان از خودرو
- سیستم هشدار بر اساس فاصله و سرعت
- تمرکز بر شرایط جاده
- دقت قابل قبول با هزینه کم

- آزمایش در شرایط واقعی
- قابلیت توسعه برای حیوانات دیگر (مقاله به طور خاص برای تشخیص سگ و گاو در جاده های هند طراحی شده اما میتوان آن را برای تشخیص سایر حیوانات نیز توسعه داد)

در این مقاله ، از روش های کلاسیک پردازش تصویر و بینایی ماشین استفاده شده است، در ادامه به ویژگی های این روش اشاره میکنیم:

- **هزینه پایین** : روش های کلاسیک نیازی به سخت افزارهای گران قیمت (مانند GPU) ندارند و می توانند روی سیستم های معمولی اجرا شوند.
- **سادگی پیاده سازی** : روش های کلاسیک مانند HOG و Cascade Classifier ساده تر هستند و پیاده سازی آنها آسان تر است.
- **نیاز به داده های آموزشی کمتر** : روش های کلاسیک مانند HOG نیازی به مجموعه داده های بزرگ برای آموزش ندارند و می توانند با داده های محدود کار کنند.
- **سرعت بالا** : روش های کلاسیک مانند Cascade Classifier می توانند در زمان واقعی کار کنند و برای سیستم های بلادرنگ مناسب هستند.

مقاله از ترکیب دو روش کلاسیک پردازش تصویر، یعنی **HOG** و **Cascade Classifier**، برای تشخیص حیوانات استفاده می کند به این گونه که ویژگی های تصاویر استخراج شده و در نهایت طبقه بندی می شوند

HOG به عنوان توصیف گر ویژگی:

- **HOG** ویژگی های حیوانات را از تصویر استخراج می کند. این ویژگی ها شامل اطلاعاتی درباره شکل ، لبه ها ، و جهت گیری حیوانات است.
- این ویژگی ها به عنوان ورودی به Cascade Classifier داده می شوند.

Cascade Classifier به عنوان طبقه بند:

- Cascade Classifier از ویژگی های استخراج شده توسط HOG استفاده می کند تا حیوانات را تشخیص دهد.
 - این طبقه بند به صورت آبشاری عمل می کند و در هر مرحله، پنجره هایی که احتمالاً حاوی حیوان نیستند، حذف می شوند.
- این ترکیب باعث می شود سیستم بتواند در زمان واقعی کار کند و دقت قابل قبولی (۸۲.۵٪) داشته باشد.

مجموعه داده ها (Datasets)

در مقاله از مجموعه داده های مخصوص خود استفاده کرده است که شامل انواع تصاویر حیوانات هستند .

این مجموعه به دو نوع از تصاویر تقسیم میشود :

تصاویر مثبت : این تصاویر شامل حیوانات هستند که سیستم باید آنها را تشخیص دهد. (تصاویر حیوانات از گونه های مختلفی که در جاده ها یافت می شوند)

تصاویر منفی : این تصاویر شامل صحنه هایی بدون حیوانات هستند که سیستم باید آنها را نادیده بگیرد. (صحنه های جاده ها و بزرگراه ها که شامل ماشین ها، درختان، ساختمان ها و سایر اشیاء غیر حیوانی هستند)

- بیش از ۲۲۰۰ تصویر برای آموزش سیستم استفاده شده است که شامل ۷۰۰ تصویر مثبت و ۱۵۰۰ تصویر منفی است

مجموعه داده ها برای آزمایش در مقاله:

از ویدیوهای واقعی برای آزمایش سیستم استفاده شده است . این ویدیوها شامل صحنه هایی از جاده ها و بزرگراه های هند هستند که حیوانات (به ویژه گاو) در آنها حضور دارند.

ویدیوها با استفاده از یک دوربین معمولی که روی خودرو نصب شده است، ضبط شده اند.

این ویدیوها شامل شرایط مختلفی مانند نور روز، نور کم، و شرایط آب و هوایی مختلف (مانند باران و مه) هستند.

ویدیوها با سرعت های مختلف خودرو (از ۰ تا ۶۰ کیلومتر بر ساعت) آزمایش شده اند.

سیستم در شرایط مختلفی مانند فاصله حیوان از خودرو، سرعت خودرو، و شرایط نوری مختلف آزمایش شده است.

مجموعه داده های جایگزین برای آموزشی:

در کد از مدل YOLOv5 استفاده شده که این مدل یک مدل مبتنی بر یادگیری عمیق است که از شبکه های کانولوشنال (CNN) استفاده میکند. این مدل روی یک مجموعه داده ی بزرگ عمومی مانند COCO آموزش داده شده است.

مجموعه داده ها جایگزین برای آزمایش:

○ این ویدیو از ترکیب چندین ویدیوی ضبط شده ی واقعی از رانندگی در جاده با شرایط مختلف و حیوانات گوناگون تشکیل شده است.

مجموعه داده ی COCO :

COCO (Common Objects in Context) یک مجموعه داده ی بزرگ و معتبر است که شامل ۸۰ کلاس مختلف از اشیا است و از ۲۰۰ هزار تصویر با برچسب های دقیق استفاده کرده.

کلاس های حیوانات در COCO شامل گاو - سگ - گربه - اسب - گوسفند و غیره است

نحوه پیش پردازش داده ها:

- در روش مقاله تصویر رنگی به تصویر خاکستری تبدیل می شود و نور و کنتراست آن تنظیم می شود و در نهایت هیستوگرام گرادیان هایشان استخراج شده و طبقه بندی میشوند
- در روش کد تصاویر به اندازه مشخصی (720 x 1280) پیکسل تغییر اندازه داده می شود و برای اینکه به عنوان ورودی به YOLOv5 داده شود به تنسور تبدیل میشوند و در نهایت در مدل YOLOv5 پیکسل ها در تصاویر به محدوده ای بین 0 تا 1 نرمال سازی می شوند .

نتایج و مقایسه عملکرد

در مقاله از معیارهای استاندارد مانند دقت، حساسیت، اختصاصیت، نرخ مثبت کاذب، نرخ منفی کاذب، منحنی ROC، زمان پردازش، فاصله تشخیص، سرعت خودرو و تعداد فریم‌های آزمایشی برای ارزیابی عملکرد سیستم استفاده شده است. این معیارها به‌طور جامع عملکرد سیستم را از نظر دقت تشخیص، سرعت، و قابلیت استفاده در شرایط واقعی ارزیابی می‌کنند.

مقایسه نتایج مقاله با روش های قبلی :

1) مقایسه با روش‌های مبتنی بر حرکت (Motion Detection)

- روش قبلی: در روش‌های مبتنی بر حرکت، فرض می‌شود که پس‌زمینه ثابت است و هر شیء متحرکی به عنوان حیوان تشخیص داده می‌شود.
- محدودیت‌ها: این روش در محیط‌های پویا (مانند جاده‌ها) دقت پایینی دارد و ممکن است اشیاء دیگر به اشتباه به عنوان حیوان تشخیص داده شوند.
- پیشرفت سیستم پیشنهادی: سیستم پیشنهادی از ترکیب HOG و Cascade Classifier استفاده می‌کند که دقت تشخیص را افزایش داده و مثبت‌های کاذب را کاهش می‌دهد.

2) مقایسه با روش‌های مبتنی بر آستانه‌گذاری (Threshold Segmentation)

- روش قبلی: در این روش، یک آستانه برای جدا کردن حیوان از پس‌زمینه تعیین می‌شود.
- محدودیت‌ها: انتخاب آستانه مناسب دشوار است و این روش در شرایط نوری مختلف عملکرد ضعیفی دارد.
- پیشرفت سیستم پیشنهادی: سیستم پیشنهادی از HOG برای استخراج ویژگی‌ها استفاده می‌کند که نسبت به تغییرات نور و کنتراست مقاوم‌تر است.

3) مقایسه با روش‌های مبتنی بر تشخیص چهره (Face Detection)

- روش قبلی: در این روش، چهره حیوانات تشخیص داده می‌شود.
- محدودیت‌ها: این روش نیاز دارد که حیوان به دوربین نگاه کند و برای حیوانات با شکل‌ها و اندازه‌های مختلف دقت پایینی دارد.
- پیشرفت سیستم پیشنهادی: سیستم پیشنهادی از HOG و Cascade Classifier استفاده می‌کند که می‌تواند حیوانات را از جهات مختلف و در اندازه‌های مختلف تشخیص دهد.

4) مقایسه با روش‌های مبتنی بر توصیف‌گرهای بافت (Texture Descriptors)

- روش قبلی: در این روش، از توصیف‌گرهای بافت (مانند SIFT) برای تشخیص حیوانات استفاده می‌شود.
- محدودیت‌ها: این روش فقط برای ویدیوهایی با یک حیوان و پس‌زمینه ساده کار می‌کند و در محیط‌های شلوغ دقت پایینی دارد.
- پیشرفت سیستم پیشنهادی: سیستم پیشنهادی می‌تواند حیوانات را در محیط‌های شلوغ و با پس‌زمینه‌های پیچیده تشخیص دهد.

5) مقایسه با روش‌های مبتنی بر GPS و GPRS

- روش قبلی: در برخی سیستم‌ها از GPS و GPRS برای ردیابی حیوانات استفاده می‌شود.
- محدودیت‌ها: این سیستم‌ها هزینه بالایی دارند و به دلیل وابستگی به پارامترهای مختلف (مانند سرعت حیوان و تأخیر در دریافت پیام) ممکن است خطاهای زیادی داشته باشند.
- پیشرفت سیستم پیشنهادی: سیستم پیشنهادی کم‌هزینه است و نیازی به سخت‌افزارهای گران‌قیمت ندارد.

6) مقایسه سیستم پیشنهادی روش (HOG + Cascade Classifier) و روش Haar Cascade

- سیستم پیشنهادی دقت و سرعت بالاتری نسبت به Haar Cascade دارد. منحنی ROC سیستم پیشنهادی نیز عملکرد بهتری را نشان می‌دهد.

جمع‌بندی:

مقاله نشان می‌دهد که سیستم پیشنهادی ترکیب HOG و Cascade Classifier نسبت به روش‌های قبلی پیشرفت‌هایی در زمینه‌های زیر داشته است:

- ✓ دقت تشخیص: دقت سیستم ۸۲.۵٪ است که نسبت به روش‌های قبلی بهبود قابل توجهی دارد.
- ✓ سرعت پردازش: سیستم می‌تواند در زمان واقعی کار کند و برای سیستم‌های بلادرنگ مناسب است.
- ✓ فاصله تشخیص: سیستم می‌تواند حیوانات را تا فاصله ۲۰ متری تشخیص دهد.
- ✓ هزینه کم: سیستم پیشنهادی کم‌هزینه است و می‌تواند به‌طور گسترده استفاده شود.

نقاط قوت روش پیشنهادی:

1. دقت قابل قبول:

- ✓ سیستم پیشنهادی با دقت ۸۲.۵٪ حیوانات را تشخیص می‌دهد که نسبت به روش‌های قبلی بهبود قابل توجهی دارد.
- ✓ این دقت برای یک سیستم کم‌هزینه و عملی بسیار مناسب است.

2. سرعت بالا:

- ✓ زمان پردازش سیستم ۱۰۰ میلی‌ثانیه (معادل ۱۰ فریم بر ثانیه) است که برای سیستم‌های بلادرنگ مناسب است.
- ✓ این سرعت به راننده زمان کافی برای واکنش می‌دهد.

3. فاصله تشخیص مناسب:

- ✓ سیستم می‌تواند حیوانات را تا فاصله ۲۰ متری تشخیص دهد.
- ✓ این فاصله به راننده اجازه می‌دهد تا در صورت نزدیک شدن حیوان، هشدارهای لازم را دریافت کند.

4. هزینه کم:

- ✓ سیستم پیشنهادی از دوربین‌های معمولی و نرم افزارهای متن باز (مانند OpenCV) استفاده می‌کند.
- ✓ این سیستم نیازی به سخت‌افزارهای گران‌قیمت (مانند LiDAR) یا رادار ندارد.

5. سادگی پیاده‌سازی:

- ✓ روش‌های HOG و Cascade Classifier ساده هستند و پیاده‌سازی آنها آسان‌تر است.
- ✓ این سیستم می‌تواند به راحتی در خودروها و جاده‌ها استفاده شود.

6. مقاومت در برابر تغییرات نوری:

- ✓ HOG ویژگی‌های حیوانات را به خوبی استخراج می‌کند و نسبت به تغییرات نور و کنتراست مقاوم‌تر است.
- ✓ این سیستم می‌تواند در شرایط نوری مختلف (مانند روز، شب، و شرایط آب‌وهوایی متفاوت) عملکرد نسبتاً خوبی داشته باشد.

۷. کاهش مثبت‌های کاذب:

- ✓ ترکیب HOG و Cascade Classifier باعث می‌شود که مثبت‌های کاذب کاهش یابد و دقت سیستم افزایش پیدا کند.

نقاط ضعف روش پیشنهادی:

1. محدودیت در سرعت خودرو:

- سیستم می‌تواند تا سرعت ۳۵ کیلومتر بر ساعت به راننده زمان کافی برای واکنش بدهد.
- در سرعت‌های بالاتر، اگرچه حیوان تشخیص داده می‌شود، اما زمان کافی برای جلوگیری از برخورد وجود ندارد.

2. محدودیت در فاصله تشخیص:

- سیستم می‌تواند حیوانات را تا فاصله ۲۰ متری تشخیص دهد.
- برای افزایش ایمنی، نیاز به افزایش فاصله تشخیص وجود دارد.

3. وابستگی به شرایط محیطی:

- اگرچه سیستم نسبت به تغییرات نور مقاوم‌تر است، اما در شرایط آب‌وهوایی بسیار نامساعد (مانند باران شدید یا مه غلیظ) ممکن است عملکرد آن کاهش یابد.

4. عدم تشخیص در شب:

- سیستم پیشنهادی برای تشخیص حیوانات در شب طراحی نشده است.
- این یک محدودیت بزرگ است، زیرا بسیاری از تصادفات با حیوانات در شب اتفاق می‌افتد.

5. نیاز به آموزش مجدد برای حیوانات دیگر:

- سیستم به‌طور خاص برای تشخیص گاو و سگ بهینه‌سازی شده است.
- برای تشخیص حیوانات دیگر (مانند گوزن، خوک، و غیره)، نیاز به آموزش مجدد و جمع‌آوری داده‌های جدید وجود دارد.

6. محدودیت در تشخیص حیوانات کوچک:

- سیستم ممکن است در تشخیص حیوانات کوچک (مانند سگ‌های کوچک یا گربه‌ها) دقت کمتری داشته باشد.

۷. وابستگی به کیفیت دوربین:

- عملکرد سیستم به کیفیت دوربین و وضوح تصویر وابسته است.
- دوربین‌های با کیفیت پایین ممکن است دقت سیستم را کاهش دهند.

مقاله به این نتیجه می‌رسد که سیستم پیشنهادی ترکیب HOG و Cascade Classifier یک راه‌حل عملی و کم‌هزینه برای تشخیص حیوانات و جلوگیری از برخورد خودروها با آنها است. این سیستم با دقت ۸۲.۵٪، سرعت پردازش ۱۰۰ میلی‌ثانیه، و فاصله تشخیص ۲۰ متری، می‌تواند به‌طور مؤثری از تصادفات جاده‌ای جلوگیری کند. با این حال، محدودیت‌هایی مانند محدودیت در سرعت خودرو، عدم تشخیص در شب، و نیاز به افزایش فاصله تشخیص وجود دارد که نیاز به توسعه بیشتر دارند.

*در مقاله پیشنهاداتی برای تحقیقات آینده ارائه شده است

افزایش فاصله تشخیص:

بهبود سیستم برای تشخیص حیوانات در فاصله‌های دورتر (بیشتر از ۲۰ متر).

افزودن قابلیت تشخیص در شب:

توسعه سیستم برای تشخیص حیوانات در شرایط کم‌نور یا شب.

بهبود عملکرد در سرعت‌های بالاتر:

افزایش کارایی سیستم در سرعت‌های بالاتر از ۳۵ کیلومتر بر ساعت.

تشخیص حیوانات کوچک:

بهبود دقت سیستم در تشخیص حیوانات کوچک (مانند سگ‌های کوچک یا گربه‌ها).

استفاده از یادگیری عمیق:

جایگزینی روش‌های کلاسیک با الگوریتم‌های یادگیری عمیق (مانند YOLO یا SSD) برای دقت و سرعت بالاتر.

ادغام با سیستم‌های دیگر:

ترکیب سیستم تشخیص حیوانات با سیستم‌های ایمنی خودرو (مانند تشخیص عابر پیاده یا ترمز اضطراری).

استفاده از داده‌های بیشتر و متنوع‌تر:

جمع‌آوری و استفاده از داده‌های آموزشی بیشتر و متنوع‌تر برای بهبود دقت سیستم.

بهبود عملکرد در شرایط آب‌وهوایی نامساعد:

افزایش مقاومت سیستم در شرایطی مانند باران شدید، مه، یا برف.

توسعه سیستم برای حیوانات دیگر:

آموزش سیستم برای تشخیص انواع دیگر حیوانات (مانند گوزن، خوک، و غیره).

کاهش هزینه‌ها:

کاهش بیشتر هزینه‌های سیستم برای استفاده گسترده‌تر، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه

تحلیل عملکرد

پارامترهای استفاده شده در کد با پارامترهای استفاده شده در مقاله متفاوت است چون روش های به کار رفته متفاوت است

روش تشخیص اشیا

مقاله: از ترکیب HOG و Cascade Classifier استفاده می کند.

کد: از YOLOv5 استفاده می کند که یک روش مبتنی بر یادگیری عمیق است.

پارامترهای آموزش

مقاله: تعداد مراحل: ۲۰۰

نوع ویژگی: HOG

ابعاد نمونه: ۴۰×۷۰ پیکسل

نرخ تشخیص حداقل (minHitRate): ۰.۹۹۵

نرخ هشدار غلط حداقل (minFalseAlarmRate): ۰.۵

کد:

۱. نرخ یادگیری: (Learning Rate) سرعت یادگیری مدل را کنترل می کند.

۲. تعداد دوره ها: (Epochs) تعداد دفعاتی که مدل کل داده ها را می بیند.

۳. اندازه دسته: (Batch Size) تعداد عکس هایی که در هر مرحله به مدل داده می شود.

پارامترهای تشخیص

مقاله: دقت سیستم: ۸۲.۵٪

فاصله تشخیص: تا ۲۰ متر

سرعت پردازش: ۱۰۰ میلی ثانیه (۱۰ فریم بر ثانیه)

کد: دقت و فاصله تشخیص به مدل YOLOv5 و تنظیمات آن بستگی دارد.

*سرعت پردازش به سخت افزار و اندازه فریم ها بستگی دارد.

پارامترهای هشدار

مقاله: هشدارها بر اساس فاصله حیوان از خودرو و سرعت خودرو ارائه می شوند.

کد: هشدارها بر اساس تعداد خطوط خطر فرضی که حیوان از آنها عبور می کند، ارائه می شوند.

منطقه خطر (ROI)

مقاله: منطقه خطر به صورت دستی تعریف نشده است.

کد: یک منطقه چندضلعی (polygonal ROI) تعریف شده است تا با ورود حیوان به آن منطقه هشدار صادر شود.

کلاس های مجاز

مقاله: فقط حیوانات (به ویژه گاو) تشخیص داده می شوند.

کد: از لیست **allowed_classes** استفاده کرده ایم که شامل انسان و چندین نوع حیوان است.

محاسبه فاصله

مقاله: محاسبه فاصله ارتفاع پایین ترین پیکسل کادر حیوان تا پایین ترین نقطه تصویر ($Y=0$)

کد: نسبت (عرض واقعی سوژه X فاصله کانونی) نسبت به عرض کادر در تصویر

جمع بندی:

مقاله: از پارامترهای خاصی مانند HOG و Cascade Classifier با تنظیمات دقیق استفاده کرده است.

کد: از مدل YOLOv5 استفاده می کند که پارامترهای آن از پیش تنظیم شده اند و با پارامترهای مقاله متفاوت هستند

*مجموعه داده های مقاله با مجموعه داده های کد متفاوت است.

- مقاله از یک مجموعه داده ای اختصاصی شامل بیش از ۲۲۰۰ تصویر (۷۰۰ تصویر مثبت و ۱۵۰۰ تصویر منفی) استفاده کرده است.

این مجموعه داده شامل تصاویر حیوانات (به ویژه گاو) و صحنه های جاده ای بدون حیوانات است.

مجموعه داده ای مقاله برای آموزش سیستم مبتنی بر **HOG** و **Cascade Classifier** استفاده شده است.

- کد از یک مدل از پیش آموزش دیده ی **YOLOv5** استفاده می کند.
این مدل روی مجموعه داده ی **COCO** آموزش داده شده است.
مجموعه داده ی **COCO** شامل ۸۰ کلاس مختلف از اشیا (مانند انسان، ماشین، حیوانات، و غیره) است.

ابزار های استفاده شده

زبان برنامه نویسی : Python

کتابخانه ها :

OpenCV : برای پردازش بر روی تصاویر و فریم ها و کار با ویدیو

Torch (PyTorch) : برای بارگذاری مدل آموزش یادگیری عمیق

Numpy : برای انجام محاسبات عددی در کد

ابزار های جانبی : Matplotlib و VideoWriter

چالش های پیاده سازی

در مقاله، روش و مدل به طور کامل توضیح داده شده بود، اما با توجه به عدم دسترسی به کد اصلی مقاله و همچنین دیتاست استفاده شده در آن، پیاده سازی دقیق این روش با چالش هایی مواجه بود. علاوه بر این، پیدا کردن یک دیتاست ساختاریافته که شامل تصاویر حیوانات با برچسب های دقیق باشد، کار را دشوارتر می کرد. این محدودیت ها باعث شدند که پیاده سازی روش مقاله به طور کامل سخت و زمان بر باشد.

در مقاله برخی جزئیات فنی مانند پارامترهای دقیق آموزش مدل و روش کالبراسیون دوربین به طور کامل توضیح داده نشده بود. برای حل این چالش ها، از مدل های از پیش آموزش دیده مانند (YOLOv5) استفاده شد. این مدل ها به دلیل داشتن دقت بالا و سهولت در پیاده سازی، جایگزین مناسبی بودند. البته سبک و روش پیاده سازی در این حالت کاملاً متفاوت از روش مقاله است، اما نتیجه ی نهایی (تشخیص حیوانات و جلوگیری از برخورد) به خوبی محقق شد.

استفاده از مدل های از پیش آموزش دیده نه تنها چالش های پیاده سازی را کاهش داد، بلکه امکان انعطاف پذیری بیشتر در تشخیص انواع حیوانات و اشیا (به اضافه انسان) را نیز فراهم کرد. این رویکرد باعث شد تا سیستم به راحتی روی سخت افزارهای مختلف قابل اجرا باشد و نیاز به منابع محاسباتی کمتری داشته باشد.

دقت و نتیجه پیاده سازی به روش YOLOv5

با توجه به محدودیت هایی برای انجام تست، مراحل تست فقط بر روی مجموعه ای از داده ها که شامل تعداد 632 نمونه مثبت و منفی بودند انجام شد و نتایج زیر حاصل گردید: (354 نمونه مثبت و 278 نمونه منفی)

صحیح مثبت (TP): 299 ← تعداد حیواناتی که درست تشخیص داده شده اند.

صحیح منفی (TN): 276 ← تعداد تصاویری که درست تشخیص داده شده اند که حیوان ندارند.

ناصحیح مثبت (FP): 2 ← تعداد تصاویری که به اشتباه به عنوان حیوان تشخیص داده شده اند.

ناصحیح منفی (FN): 55 ← تعداد حیواناتی که تشخیص داده نشده اند.

در نهایت با محاسبه این دقت میتوان دقت کلی این سیستم را حدوداً 91% اعلام کرد که در مقایسه با روش مقاله حدود 8 درصد دقت بیشتری دریافت می شود. البته که تست اصلی باید در شرایط واقعی در شرایط مناسب انجام شود.

عوامل تاثیر گذار در پیشرفت دقت سیستم نسبت به روش ارائه شده در مقاله

- استفاده از مدل پیشرفته تر (YOLOv5):

YOLOv5 یک مدل یادگیری عمیق است که نسبت به روش های قدیمی تر مثل (HOG + Cascade) دقت بالاتری دارد.

این مدل توانایی یادگیری ویژگی های پیچیده تر را دارد و بهتر می تواند حیوانات را در شرایط مختلف تشخیص دهد.

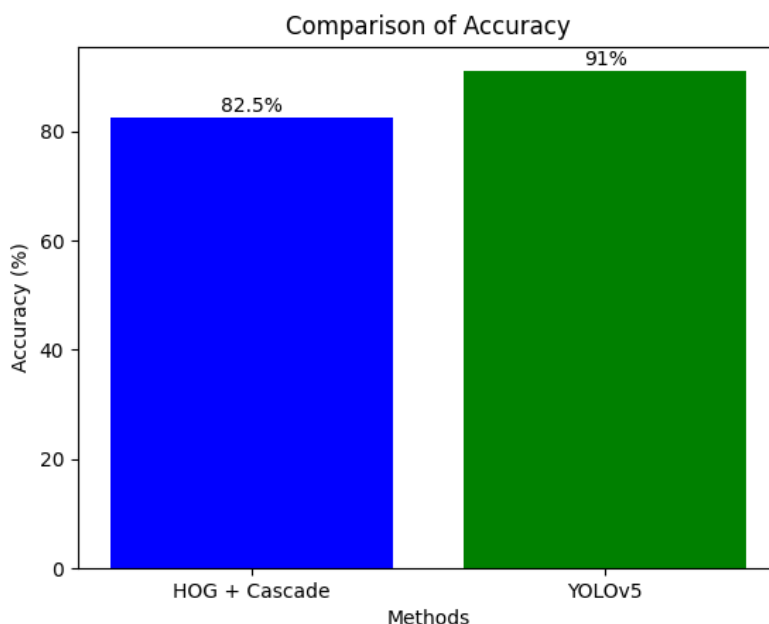
- دیتاست بزرگ تر و متنوع تر:

اگر از یک دیتاست بزرگ تر و متنوع تر برای آموزش یا تست شود می تواند دقت مدل را افزایش دهد.

دیتاست های بزرگ تر به مدل کمک کرده تا بهتر یاد بگیرد و در شرایط مختلف عملکرد بهتری از خود نشان بدهد

در ادامه عواملی از جمله موضوعات زیر می تواند تاثیر گذار باشد :

- پیش پردازش بهتر داده ها
- تنظیم پارامترهای بهینه
- سخت افزار بهتر

- مدل YOLOv5 از یک فایل وزن از پیش آموزش دیده (PreTrained) در برنامه بارگذاری میشود و مدل آماده ی اجرا بر روی فریم های ویدیو مورد نظر می شود.
- ویدیوی مورد نظر با کمک ابزاری از Cv2 خوانده می شود و تا فریم ها و اطلاعات ویدیو دریافت شوند . همچنین متغیری برای ویدیوی پردازش داده شده اختصاص داده می شود.
- هر فریم از ویدیو خوانده و پیش پردازش می شود (فریم ها به ابعاد 720x1280 تبدیل میشوند)
- مدل YOLOv5 بر روی هر فریم اجرا میشود تا خروجی را تولید کند . این خروجی شامل اطلاعات مختصات شیء مورد نظر در تصویر و کلاس آن و میزان اطمینان (Confidence) است .
- کلاس اشیاء تشخیص داده شده فیلتر می شود تا تشخیص فقط مختص حیوانات و انسان باشد.
- با توجه به نسبت عرض واقعی حیوان تشخیص داده شده به عرض آن در تصویر فاصله اش در دوربین تخمین زده می شود .
- محدوده ی خطری فرضی در تصویر دوربین به نمایش در میاد و با توجه به این محدوده اگر حیوانی وارد این محدوده شود هشدار بر اساس فاصله آن به راننده صادر میشود و با توجه به این فاصله دستور ترمز هم نیز صادر میشود .
- بعد از اتمام پردازش بر روی تمام ویدیوی اولیه ، ویدیو پردازش شده ذخیره می شود .

```
model_path = 'D:/MabaniBinaei/Project/ModelYolov5/ModelYolov5/yolov5s.pt'
```

برای شروع آدرس مدل YOLOv5s.pt که از پیش تعریف شده است را مشخص کرده و به سیستم وارد میکنیم.

```
device = "cpu" # 0 For GPU
```

```
model = torch.hub.load('ultralytics/yolov5', 'custom', path=model_path)
```

```
model.to(device)
```

در اینجا شیء تحت عنوان device تعریف می شود تا مقادیر آن نشان دهنده ی سخت افزار مورد نظر برای پردازش های مدل باشد و با دستور model.to(device) مدل به سخت افزار مورد نظر که در اینجا CPU هست داده شود. این کار باعث میشود تا محاسبات مدل روی CPU انجام شود.

با کمک تابع torch.hub.load مدل بارگزاری می شود.

- 'ultralytics/yolov5' نشان دهنده ی مخزن YOLOv5 (Repository) در GitHub است.
- 'custom' نشان می دهد که مدل از یک فایل وزن موجود در حافظه سیستم (Custom Model) بارگزاری می شود
- path=model_path مسیر فایل وزن مدل (yolov5s.pt) را مشخص می کند.

```
video = cv2.VideoCapture('D:/MabaniBinaei/Project/ModelYolov5/ModelYolov5/finaltest2.mp4')
```

```
width, height = 1280, 720
```

```
fps = video.get(cv2.CAP_PROP_FPS)
```

```
_output1 = cv2.VideoWriter('output.mp4', cv2.VideoWriter_fourcc(*'mp4v'), fps, (width, height))
```

ویدیو به کمک cv2.VideoCapture بارگزاری می شود و پارامتر آن آدرس ویدیو ی مد نظر است.

عرض (width) و ارتفاع (height) مورد نظر برای فریم های ویدیوی خروجی مشخص می شوند.

با دستور video.get فریم بر ثانیه (FPS) ویدیوی وارد شده مشخص میشود تا در پردازش ویدیوی خروجی مقدار آن به عنوان پارامتر برای ویدیوی خروجی تنظیم شود.

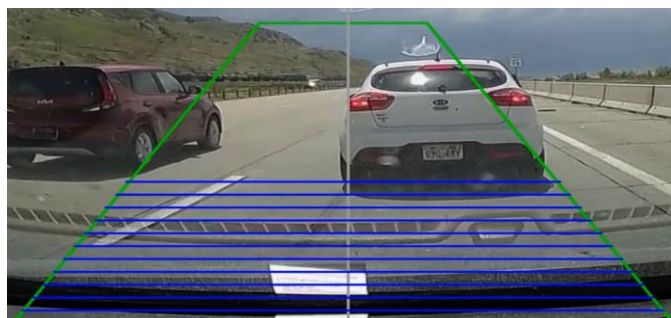
دستور آخر یک شیء `VideoWriter` ایجاد می‌کند تا ویدیوی پردازش‌شده را ذخیره کند. پارامترهای این تابع:

- `'output.mp4'` نام فایل خروجی که ویدیوی پردازش‌شده در آن ذخیره می‌شود.
- `cv2.VideoWriter_fourcc(*'mp4v')` کدک مورد استفاده برای فشرده‌سازی ویدیو (در اینجا از کدک MP4 استفاده شده است).
- `Fps` نرخ فریم ویدیوی خروجی که از ویدیوی ورودی گرفته شده است.
- `(width, height)` اندازه فریم‌های ویدیوی خروجی (۷۲۰×۱۲۸۰ پیکسل).

```
roi_points = np.array([[300, 720], [550, 300], [720, 300], [970, 720]], np.int32)
```

این خط محدوده‌ی ROI را به صورت یک چندضلعی تعریف می‌کند. `roi_points` یک آرایه NumPy است که شامل مختصات گوشه‌های چندضلعی است. (محدوده خطر سبز رنگ تصویر زیر)

مختصات به صورت (x, y) هستند و نشان‌دهنده‌ی نقاطی در تصویر هستند که محدوده‌ی ROI را تشکیل می‌دهند.


```
object_width = 50
focal_length = 1000
dist_ = 12
allowed_classes = [0,14,15,16,17,18,19,20,21,22]
```

برای محاسبه فاصله‌ی واقعی هر شیء در تصویر عرض واقعی آن در `object_width` تعریف شده (در اینجا 50 سانتی متر)

که این به عدد فرضی و مثال است (باید برای هر حیوان یک اندازه دقیق تر و مستقل در نظر گرفته شود)

همچنین برای محاسبه فاصله‌ی واقعی از فاصله کانونی دوربین (در اینجا 1000) استفاده می‌شود `focal_length`

این میزان بسته به دوربین مورد استفاده در هر ماشین می‌تواند متفاوت باشد.

Dist در واقع تعداد خطوط ترمز آبی رنگ که با برخورد هر حیوان با این خط قرمز میشود (تصویر بالا) را نشان میدهد
لیست allowed_classes کلاس های حیوانات و انسان را در مدل YOLOv5 ذخیره می کند و سیستم با توجه به این لیست تشخیص را فیلتر می کند (تشخیص فقط انسان و حیوانات انجام می شود)

0 انسان ، 14 گربه ، 15 سگ ، 16 اسب ، 17 گوسفند ، 18 گاو ، 19 فیل ، 20 خرس ، 21 زرافه ، 22 پرنده
حال آماده هستیم تا پردازش ها را به طور پیوسته روی تمامی فریم های ویدیو ورودی انجام دهیم .
حلقه while بی انتهایی در نظر گرفته می شود و این حلقه تا زمانی که :

- تمامی فریم ها پردازش شوند
- یا
- کاربر دکمه q را فشار دهد

ادامه پیدا میکند . در ادامه به اتفاقات و پردازش هایی که روی هر فریم صورت میگیرد خواهیم پرداخت .

```
success, frame = video.read()
if not success:
    break
```

با دستور video.read() فریم بعدی در ویدیو خوانده می شود و مقدار آن به frame اختصاص داده میشود و success مقدار true به خود میگیرد (در صورتی که فریمی برای خواندن باقی نمانده باشد برنامه به اتمام میرسد)

```
frame = cv2.resize(frame, (1280, 720))
```

با این دستور هر فریمی که خوانده میشود به ابعاد 720 x 1280 تبدیل میشود (تا پردازش یکنواخت و سریع انجام شود)

```
cv2.polylines(frame, [roi_points], True, (0, 200, 0), 2)
```

برای رسم ناحیه ROI روی تصویر که محدوده آن را از قبل مشخص کردیم ([roi_points]) از cv2.polylines استفاده می کنیم که روی هر فریم ویدئو که چند ضلعی روی آن رسم می شود انجام می شود و مقدار True به این منظور است که محدوده آن بسته باشد . رنگ خطوط محدوده را سبز در نظر گرفته ایم و با ضخامت 2

```
line_y1 = 720
line_gap = 18
```

خطوط افقی ترمز که درون محدوده ROI قرار می گیرند با دستور line_y1 = 720 از پایین ترین قسمت این محدوده یا همان تصویر 720 پیکسلی شروع می شوند و فاصله هر خط از خط بعدی 18 پیکسل است

```
line_ys = [line_y1 - i * line_gap for i in range(dist_)]
```

و در نهایت مشخص می کنیم که به ازای تعداد خطوط ترمز (dist_) هر خط 18 پیکسل بالاتر از خط قبلی می باشد

با این خطوط افقی میتوان متوجه شد حیوان در چه ناحیه ای وجود دارد و شدت خطر را تخمین زد

```
line_colors = [(255, 0, 0) for _ in range(dist_)]
crossed_lines = []
```

این خط برای مشخص کردن رنگ خطوط افقی است هر خط را به طور پیش فرض آبی در نظر می گیرد و در نهایت خطوطی را که حیوان از آن ها عبور کرده است را در یک لیست خالی به نام `crossed_lines` ذخیره می کند

```
results = model(frame)
detections = results.pandas().xyxy[0]
```

مدل YOLOv5 روی فریم های ویدئو اجرا می شود و حیوانات و انسان را شناسایی می کند و برای هر یک از آنها اطلاعاتی مانند مختصات جعبه محدودکننده (محدوده شناسایی شده حیوان) ، دقت تشخیص (بین 0 و 1) و کلاس اشیا (سگ ، گربه و...) را تولید می کند و در `results` ذخیره می کند و این اطلاعات را با کمک `results.pandas()` به صورت یک جدول در می آوریم

```
height, width, _ = frame.shape
cv2.line(frame, (width // 2, 0), (width // 2, height), (160, 160, 160), 2)
```

برای تشخیص حرکت اشیا یک خط عمودی در مرکز هر فریم ویدئو میکشیم که در قسمت چپ و راست این خط و مقایسه آنها ها راحت تر حرکت اشیا رو تشخیص بدهیم . در خط اول ابعاد فریم را برمیگرداند (_ به جای `channels` یا همان تعداد کانال های رنگی قرار گرفته است که به آن نیاز نداریم بنابر این از _ استفاده کردیم) . `cv2.line` خط را با مشخص کردن نقطه شروع خط در مرکز بالای فریم ، مختصات عمودی بالای فریم ، نقطه پایان خط در مرکز پایین فریم ، مختصات عمودی پایین فریم و رنگ خاکستری و با ضخامت 2 روی تصویر رسم می کند

```
for _, detection in detections.iterrows():
    xmin = detection['xmin']
    ymin = detection['ymin']
    xmax = detection['xmax']
    ymax = detection['ymax']
    score = detection['confidence']
    class_id = int(detection['class'])
```

در این قسمت از کد با استفاده از `detections.iterrows()` اطلاعات تمام اشیا را که در جدول `detections` بدست آوردیم (مختصات اشیا و دقت و کلاس اشیا) را پردازش می کند .

```
if class_id not in allowed_classes:
    continue
```

اگر کلاس اشیا در کلاس اشیائی که مشخص کردیم (انسان و حیوانات) نبود از تشخیص آن صرف نظر می کنیم .

```
if score >= 0.4:
    centroid_x = int((xmin + xmax) / 2)
    centroid_y = int((ymin + ymax) / 2)
```

score دقت تشخیص اشیا است که از جدول detections استخراج شده که بین 0 و 1 است هرچه به 1 نزدیک تر باشد اطمینان بیشتری نسبت به وجود حیوان یا انسان پیدا می کنیم و هر چه به 0 نزدیک تر باشد احتمال وجود آن کم تر است برای دقت تشخیص آستانه ای در نظر گرفته ایم اگر بیشتر از 0.4 باشد تشخیص شی معتبر است و اگر کمتر باشد از پردازش آن صرف نظر می شود. حال مختصات مرکز جعبه محدود کننده اشیائی که دقت آنها مناسب است را بدست می آوریم برای بدست آوردن مکان دقیق اشیا در تصویر میانه افقی **xmin** و **ymin** مختصات گوشه بالا، چپ جعبه و میانه عمودی **xmax** و **ymax** مختصات گوشه پایین، راست جعبه را محاسبه می کنیم.

```
if cv2.pointPolygonTest(roi_points, (centroid_x, centroid_y), False) > 0:
    cv2.circle(frame, (centroid_x, centroid_y), 5, (0, 255, 0), -1)
```

با استفاده از تابع **cv2.pointPolygonTest** چک می کنیم که آیا مختصات نقطه مرکزی حیوان در ناحیه ROI هست یا خیر اگر مقدار بازگشتی اگر کوچک تر از 0 باشد نقطه خارج از ROI است، اگر مساوی 0 باشد نقطه روی مرز ROI است و اگر بزرگ تر از 0 باشد نقطه داخل ROI است و در تصویر دایره ای با شعاع 5 و رنگ سبز و ضخامت 1- (دایره تو پر) رسم می شود تا مکان آن دقیق مشخص شود.

```
for i, line_y in enumerate(line_ys):
    if ymax >= line_y:
        line_colors[i] = (0, 0, 255)
        crossed_lines.append(i + 1)
```

در این قسمت حیوان تشخیص داده شده از هر خط ترمز آبی رنگ که در محدوده ROI هست عبور کند (**ymax** مختصات گوشه پایین راست بزرگ تر یا مساوی مختصات خط افقی مورد نظر شود) رنگ آن خط به قرمز تبدیل میشود و سپس شماره آن به لیست **crossed_lines** اضافه می شود.

```
distance = (object_width * focal_length) / (xmax - xmin)
```

با استفاده از این فرمول فاصله حیوان را با توجه به اندازه آن از دوربین محاسبه می کنیم. پارامترهای آن:

➤ **object_width** : عرض واقعی شیء

➤ **focal_length** : فاصله کانونی دوربین (در اینجا برابر 1000 است)

➤ **xmax - xmin** : مختصات گوشه بالا چپ و پایین راست جعبه


```
cv2.rectangle(frame, (int(xmin), int(ymin)), (int(xmax), int(ymax)), (0, 0, 255), 2)
cv2.putText(frame, f"Dist: {distance:.2f} cm", (int(xmin), int(ymin) - 10),
             cv2.FONT_HERSHEY_SIMPLEX, 0.3, (0, 255, 255), 1)
```

با استفاده از تابع `cv2.rectangle` روی حیوان تشخیص داده شده با توجه به مختصات آن یک محدوده مستطیل شکل با رنگ قرمز و ضخامت خطوط 2 رسم می کنیم (جعبه محدود کننده) و با استفاده از تابع `cv2.putText` فاصله حیوان از دوربین را با دو رقم اعشار ، 10 پیکسل بالا تر از مستطیل نمایش می دهیم سپس فونت ، اندازه (0.3) ، رنگ (زرد) و ضخامت (1) متن را هم مشخص می کنیم .

```
else:
    cv2.rectangle(frame, (int(xmin), int(ymin)), (int(xmax), int(ymax)), (255, 0, 0), 2)
```

حال اگر حیوان تشخیص داده شده داخل محدوده RIO نباشد جعبه محدود کننده آن با رنگ آبی نمایش داده می شود (بدون محاسبه فاصله) .

```
for i, line_y in enumerate(line_ys):
    line_length_reduction = i * 21
    start_x = roi_points[0][0] + line_length_reduction // 2
    end_x = roi_points[3][0] - line_length_reduction // 2
    cv2.line(frame, (start_x, line_y), (end_x, line_y), line_colors[i], 2)
```

در این قسمت میخوایم خطوط افقی در RIO را از پایین به بالا کوچک تر کنیم (مانند تصویر صفحه 20)

به ازای اندیس هر خط و مختصات آن حلقه `for` اجرا می شود . اندیس هر خط را در 21 پیکسل ضرب می کنیم تا هر خط 21 پیکسل کوچک تر خط پایینی خود شود و نقطه شروع و پایان خط را مشخص می کنیم

- نقطه شروع : قسمت گوشه پایین چپ محدوده ROI را با نصف مقدار کاهش طول خط جمع می کنیم (به این اندازه جلو می رویم) و از آن نقطه شروع می کنیم .
- نقطه پایان : قسمت گوشه پایین راست محدوده ROI را با نصف مقدار کاهش طول خط تفریق می کنیم (به این اندازه عقب تر می رویم) تا آن نقطه امتداد می دهیم .

به این صورت خطوط بالاتر را کوتاه تر می کنیم و در آخر با تابع `cv2.line` خط ها را با رنگ مشخص شده که در اینجا آبی هست و ضخامت 2 می کشیم .

```
if crossed_lines:
    cv2.putText(frame, 'BRAKE', (1000 - 25, 100 - 10), cv2.FONT_HERSHEY_SIMPLEX, 0.6, (0, 0, 0), 2)
```

اکنون عبور حیوانات از خطوط را بررسی می کنیم و نصب به فاصله آن از خودرو هشدار متناسب با وضعیت را به راننده نشان می دهیم .

اگر `crossed_lines` (شماره خطوطی که حیوان از آنها عبور کرده است) مقدار داشته باشد این قسمت از کد اجرا می شود پیغامی حاوی متن `breake` در مختصات (1000 - 25, 100 - 10) و با فونت `HERSHEY_SIMPLEX` ، اندازه 0.6 ، رنگ مشکی ، ضخامت 2 برای راننده نمایش داده می شود

```
crossed_lines_str = ', '.join(str(line_num) for line_num in crossed_lines)
cv2.putText(frame, str(max(crossed_lines)), (1000, 100 + 30), cv2.FONT_HERSHEY_SIMPLEX, 0.6, (0, 255, 255), 2)
```

در ادامه خطوط عبور شده را با ' , ' از هم جدا می کند و شماره بیشترین خطی که حیوان از آن عبور کرده را با فونت مشخص ، در مختصات (1000, 100 + 30) ، اندازه 0.6 ، رنگ زرد و ضخامت 2 نمایش می دهد .

```
if max(crossed_lines) == 4 and max(crossed_lines) <= 5:
    cv2.putText(frame, 'FORWARD COLLISION WARNING', (10, 100), cv2.FONT_HERSHEY_SIMPLEX, 0.5, (0, 0, 255), 2, cv2.LINE_AA)
elif max(crossed_lines) == 6 and max(crossed_lines) <= 8:
    cv2.putText(frame, 'COLLISION WARNING SEVERE', (10, 100), cv2.FONT_HERSHEY_SIMPLEX, 0.5, (0, 0, 255), 2, cv2.LINE_AA)
elif max(crossed_lines) >= 9 and max(crossed_lines) <= 11:
    cv2.putText(frame, 'PAY ATTENTION & TAKE CONTROL', (10, 100), cv2.FONT_HERSHEY_SIMPLEX, 0.5, (0, 0, 255), 2, cv2.LINE_AA)
elif max(crossed_lines) >= 11:
    cv2.putText(frame, 'EMERGENCY STOPPING ...!!', (10, 100), cv2.FONT_HERSHEY_SIMPLEX, 0.5, (0, 0, 255), 2, cv2.LINE_AA)
```

با توجه به شماره خطوط عبور شده پیغام های مختلفی برای راننده ارسال می شود

اگر شماره خطوط بین 4 و 5 باشد ————— متن 'FORWARD COLLISION WARNING' در مختصات (10, 100) ، با فونت مشخص شده ، اندازه 0.5 رنگ قرمز نمایش داده می شود . `cv2.LINE_AA` متن را با لبه های صاف نمایش می دهد.

اگر شماره خطوط بین 6 و 8 باشد ————— متن 'COLLISION WARNING SEVERE' نمایش می دهد.

اگر شماره خطوط بین 9 و 11 باشد ————— متن 'PAY ATTENTION & TAKE CONTROL' نمایش می دهد.

اگر شماره خطوط بیشتر از 11 باشد ————— متن 'EMERGENCY STOPPING ...!!' نمایش می دهد.

```
cv2.imshow("Video", frame)
```

فریم پردازش شده در یک پنجره با اسم "Video" نمایش داده می شود

```
_output1.write(frame)
```

فریمی که پردازش شده و روی آن تغییرات انجام شده (خطوط ، متن ها و جعبه محدود کننده روی آن رسم شده) را به ویدئوی خروجی اضافه می کنیم .

```
if cv2.waitKey(1) & 0xFF == ord('q'):  
    break
```

همان طور که در اوایل توضیحات گفته شد کاربر با فشردن کلید 'q' میتواند از حلقه while خارج شود .

```
video.release()
```

زمانی که حلقه while به اتمام برسد و پردازش و عملیات ها اجرا شود ویدئوی ورودی آزاد می شود .

```
_output1.release()
```

تمام فریم ها که ذخیره شوند ویدئوی خروجی بسته می شود .

```
cv2.destroyAllWindows()
```

و در نهایت تمامی پنجره های باز را می بندیم تا فضا آزاد شود .

"در دنیایی که فناوری هر روز مرزهای جدیدی را می شکند، تلاش ما گامی کوچک در جهت ایمنی بیشتر و حفظ جان هاست. امید است این مطالعات بتوانند الهام بخش نوآوری های بیشتری در مسیر ساخت دنیایی امن تر برای همه باشند."